

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๕๔/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๔๕/๒๕๖๒

วันที่ ๑๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

เรื่อง นายเจนพนากรณ์ ฟู่แสง และนายขงยุทธ ทองคำเกิด (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายเจนพนากรณ์ ฟู่แสง ที่ ๑ และนายขงยุทธ ทองคำเกิด ที่ ๒ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าอัยการสูงสุดฟ้องผู้ร้องทั้งสองกับพวกรวม ๕ คน เป็นจำเลยต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๕ ในข้อหาร่วมกันกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม และศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๕ มีคำสั่งประทับรับฟ้ององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยาจึงมีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องทั้งสองกับพวกหยุดปฏิบัติหน้าที่และชะลอการจ่ายเงินเดือนให้กับผู้ร้องทั้งสองกับพวกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๘๓ วรรคสอง ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวมีผลเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องทั้งสองโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนและเสียหายจากการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยาสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่และชะลอการจ่ายเงินเดือน ตั้งแต่วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๒ ถึงปัจจุบัน ตลอดจนขาดโอกาสการพิจารณา

- ๒ -

เลื่อนขึ้นเงินเดือน การใช้สิทธิสวัสดิการที่รัฐจัดให้แก่ข้าราชการ การเข้ารับการศึกษาเพื่อให้ดำรงตำแหน่งสายงานบริหาร และเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ ปราบกฏข้อเท็จจริงว่าผู้ร้องที่ ๒ ได้ให้การรับสารภาพและศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๕ มีคำพิพากษาเฉพาะกรณีของผู้ร้องที่ ๒ และคดีถึงที่สุดแล้ว ส่วนกรณีของผู้ร้องที่ ๑ มีคำสั่งให้พนักงานอัยการแยกฟ้องเข้ามาใหม่

นอกจากนี้ ผู้ร้องที่ ๒ กล่าวอ้างว่าเมื่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๕ มีคำพิพากษาและคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว ต้องได้รับการเยียวยาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๖ แต่ไม่ปรากฏว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยามีคำสั่งให้ผู้ร้องที่ ๒ กลับเข้าปฏิบัติราชการ ไม่ดำเนินการเบิกจ่ายเงินเดือนค่าตอบแทน เงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์อื่นใดให้กับตน แต่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยากลับอ้างว่าการเยียวยาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๖ และมาตรา ๘๓ ต้องเป็นกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกคำฟ้อง แต่ไม่หมายความรวมถึงกรณีศาลที่วินิจฉัยว่ากระทำความผิด

ผู้ร้องทั้งสองยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินได้วินิจฉัยให้ยุติเรื่องร้องเรียน เนื่องจากเป็นกรณีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล จึงต้องห้ามใช้สิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔)

ผู้ร้องทั้งสองจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

(๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ จะต้องถูกบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ และมาตรา ๘๖ ประกอบมาตรา ๘๓ วรรคสอง หรือไม่

(๒) การหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ซึ่งเป็นกระบวนการดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หลักปฏิบัติจะต้องเป็นไปตามวิธีพิจารณาคดีเดียวกัน หรือไม่

(๓) นายกองฯ ปรกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ และมาตรา ๘๖ หรือไม่

(๔) ผู้ใดเป็นผู้ใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ และมาตรา ๘๖

(๕) การสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ต้องเป็นอำนาจของศาลโดยต้องออกเป็นหมายแจ้งคำสั่ง หรือไม่

(๖) การหยุดปฏิบัติหน้าที่ซึ่งเป็นไปโดยผลของกฎหมายไม่ต้องออกเป็นคำสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่หรือไม่

(๗) การหยุดปฏิบัติหน้าที่มีผลทันทีที่ศาลประทับฟ้องไว้พิจารณา หรือไม่

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องทั้งสองต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๔๗ ผู้ใดถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ถ้าผู้นั้นเห็นว่าการละเมิดนั้นเป็นผลจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ให้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ...” มาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐและต้องมิใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๔) เรื่องที่

อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...” และมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติว่า “... และถ้าศาลเห็นว่าเป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องทั้งสองกล่าวอ้างว่าผู้ร้องทั้งสองถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนและเสียหายจากการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยามีคำสั่งให้ผู้ร้องทั้งสองหยุดปฏิบัติหน้าที่และให้ชะลอการจ่ายเงินเดือนโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๘๓ วรรคสอง เนื่องจากศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๕ ประทับรับฟ้อง แม้ผู้ร้องทั้งสองยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินวินิจฉัยให้ยุติเรื่องแล้วก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงตามคำร้องแล้วเห็นว่ามีลักษณะเป็นเพียงการหาหรือและขอให้ศาลรัฐธรรมนูญตีความบทบัญญัติแห่งกฎหมายในประเด็นเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายและผู้มีอำนาจในการสั่งการให้ผู้ร้องทั้งสองหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มาตรา ๘๑ มาตรา ๘๖ และมาตรา ๘๓ วรรคสอง เท่านั้น กรณีจึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ ดังนั้น ผู้ร้องทั้งสองจึงไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

นอกจากนี้ การที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยามีคำสั่งให้ผู้ร้องทั้งสองหยุดปฏิบัติหน้าที่และให้ชะลอการจ่ายเงินเดือนอันเป็นกรณีที่เกี่ยวเนื่องจากการที่ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๕ ได้มีคำสั่งประทับฟ้องไว้พิจารณาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ในกรณีของผู้ร้องที่ ๑ อยู่ระหว่างการพิจารณาพิพากษาของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๕ ส่วนผู้ร้องที่ ๒ ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๕ มีคำพิพากษาจำคุก ๑ ปี ปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท โดยให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี และคดีถึงที่สุดแล้ว อันเป็นกรณีที่เรื่องอยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น

- ๕ -

และเป็นเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา กรณีจึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ ประกอบมาตรา ๔๗ (๔) และมาตรา ๔๖ วรรคสาม ดังนั้น ผู้ร้องทั้งสองจึงไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

(คำสั่งที่ ๕๔/๒๕๖๒)

(นายจรัณญ์ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัช ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังสศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ